Kuntalaisaloite muraalien maalaamisesta Lieksan kaupungin katukuvaan

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2026 § 51
432/00.02.12/2026

Valmistelija Ympäristönsuojelusihteeri

Kuntalaisaloite 16.6.2026:

”Teen aloitteen Lieksan kaupunkikuvan elävöittämiseksi. Ehdotan, että Lieksan vesitornin kylkeen maalattaisiin näyttävän kokoinen muraali, joka voisi kuvata jotain lieksalaista maisemaa tai olla yhdistelmä useammasta yksityiskohdasta. Muraalissa voisi olla maisema Kolilta, Ruunaankoskilta tai jo puretusta Kaarisillasta.

Esimerkkiä voi ottaa muun muassa Kuusamon vesitornista, jonka kuvetta koristaa kuukkelilinnut. Lieksassa on paljon osaavia taiteilijoita, joilta muraalin tekeminen varmasti luonnistuisi.

Toisen muraalin voisi maalata tulevan uuden torin läheisyydessä sijaitsevan Pielisentie 16:n kiinteistön torin puoleiselle päätyseinälle. Siihenkin saisi näyttävän kuvan, joka piristäisi paitsi uutta toria, mutta myös koko Pielisentien kaupunkikuvaa. Ideanikkarit suunnittelemaan.”

Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus kuntalaisaloitteeseen:

Muraaleja eli julkisivumaalauksia voidaan tehdä seiniin tai muualle rakennettuun ympäristöön maalaamalla esimerkiksi kuva tai teksti. Katutaiteen, joksi myös muraalit luokitellaan, tulee edistää visuaalisesti ja rakenteellisesti kestävää sekä monipuolista, asukkaat huomioivaa kaupunkiympäristöä.

Rakennusvalvonnan piiriin kuuluu yhtenä osana myös kestävästä kaupunkikuvasta huolehtiminen. Rakentamislain (751/2023) 42 §:n mukaan rakentamislupa tarvitaan, jos korjaamis- tai muutostöillä, joihin myös muraalin maalaaminen kuuluu, on merkittävä vaikutus kaupunkikuvaan. Kulttuurihistoriallisesti tai esimerkiksi kaupunkikuvallisesti arvokkaiden rakennusten, jollaiseksi myös Lieksan vesitorni luetaan, kohdalla on julkisivumaalausten suhteen noudatettava erityistä harkintaa tai välttää maalaamista.

Lieksan kaupunginhallitus on syyskuussa 2026 päättänyt asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen, jossa Lieksan vesitornille esitetään virallista suojelumerkintää kaavassa.

Yksityisten kiinteistöjen osalta kiinteistön omistaja tai esimerkiksi taloyhtiö toimii rakentamisluvan hakijana. Muraalien maalausta suunniteltaessa on toivottavaa ottaa yhteyttä kaupungin rakennusvalvontaan.

Lieksan kaupunkiympäristölautakunta suhtautuu kielteisesti Lieksan vesitornin seinien muutostöihin, jotka toteutettaisiin muraalien avulla.

Kaupunkiympäristölautakunta suhtautuu kuitenkin positiivisesti muraalien maalaamiseen niihin kohteisiin, jotka eivät ole esimerkiksi kulttuurihistoriallisesti arvokkaita tai suojeltuja.

Vuoden 2027 aikana kartoitetaan sopiva kohde muraalin toteuttamiselle.

Esittelijä	Kaupunkiympäristöjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen.
Päätös	Kaupunkiympäristölautakunta päätti antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen.
Lisätietoja	Ympäristönsuojelusihteeri Ritva Majoinen, p. 040 1044 795, sähköposti ritva.majoinen(at)lieksa.fi
Jakelu	Kuntalaisaloitteen tekijä